

СИЛАБУС
з курсу «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
242 Туризм

Освітньо-професійна програма Туризм
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекцій, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – Бабан Тетяна Олександрівна, к.е.н., доцент кафедри економіки та маркетингу (<http://new.khntusg.com.ua/staff/baban-tetjana-oleksandrivna>).

Опис курсу

Прериквізити – базові знання з дисциплін Економічна теорія, Фінанси, гроші і кредит, Туристичні послуги та турагентська діяльність, Економіка туристичної фірми, Історія міжнародних відносин та зовнішня політика України, Статистика.

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: Міжнародний туризм та міжетнічні комунікації, Транспортна логістика та міжнародні перевезення в туризмі.

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Міжнародні економічні відносини та світове господарство – це дисципліна, що вивчає міжнародні аспекти діяльності підприємства, механізми, що регулюють цю діяльність, способи виходу підприємства на міжнародні ринки, алгоритми ведення зовнішньоекономічних операцій та розрахунків за цими операціями.

Вивчення цієї дисципліни дає можливість студенту: орієнтуватись у понятійному апараті, що застосовується в світовій господарській практиці; самостійно аналізувати чинники розвитку сучасних міжнародних економічних відносин, законів та принципів міжнародних економічних відносин; здатність творчо аналізувати стан системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й тенденції їх розвитку; здатність аналізувати тенденції міжнародних інтеграційних процесів, вплив міжнародних організацій на розвиток міжнародних економічних відносин; здатність використовувати одержані знання в умовах України, виходячи з цілей її інтеграції у сучасну систему світогосподарських зв'язків.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- сутність МЕВ, їх значення і еволюцію, чинники і рівні розвитку, особливості дії законів і принципів;
- понятійний апарат, що застосовується в світовій господарській практиці;
- форми МЕВ, особливості розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій;

вміти:

- творчо аналізувати стан системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й тенденції їх розвитку;
- використовувати одержані знання в умовах України, виходячи з цілей її інтеграції у сучасну систему світогосподарських зв'язків.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою дисципліни є формування у майбутніх фахівців системи спеціальних знань з проблем та перспектив розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин (МЕВ) та місця України в системі світового господарства для фундаментальної та спеціальної освіти та для практичної діяльності за фахом.

Завдання курсу – формування цілісного уявлення про процеси, які характеризують міжнародний рівень взаємодії національних економік в межах світового господарства;

формування у студентів умінь і навичок щодо оцінки еволюційного характеру розвитку системи МЕВ; культури сучасного економічного мислення; навичок щодо використання набутих знань для аналізу світогосподарських процесів за допомогою показників обсягів, динаміки, ефективності МЕВ на різних рівнях; засвоєння студентами методичних підходів до оцінки поточного стану та прогнозування тенденцій розвитку основних форм МЕВ.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентностей щодо оперування базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, вміння застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання, а також формування здатностей:

- до критичного мислення, аналізу, синтезу.
- до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- працювати в міжнародному контексті.
- навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.
- знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.
- застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, вміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.
- працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.
- діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

Результати навчання – в результаті вивчення курсу студенти можуть оперувати базовими категоріями, новітніми теоріями, концепціями, технологіями та методами у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, вміння застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. Міжнародні економічні відносин у системі світового господарства і проблеми їх розвитку.

Лекції:

Тема 1. Предмет, значення і завдання курсу «Міжнародні економічні відносини та світове господарство».

Тема 2. Світове господарство (СГ) та особливості його розвитку. Типологія країн світу і роль окремих їх угруповань у СГ і МЕВ.

Тема 3. МЕВ у системі світового господарства та середовище МЕВ.

Тема 4. Міжнародна торгівля як головна форма МЕВ та її регулювання.

Тема 5. МЕВ у сфері послуг.

Практичні заняття:

Тема 1. Показники розвитку МЕВ. МПП, як об'єктивна основа МЕВ. Показники участі країн у МПП.

Тема 2. Міжнародна торгівля товарами та послугами. Показники міжнародної торгівлі.

Тема 3. Форми і методи міжнародної торгівлі.

Тема 4. Регулювання міжнародної торгівлі. Оцінка ефективності застосування тарифних та нетарифних методів регулювання.

Семінарські заняття:

Тема 1. Еволюційний розвиток світового господарства та МЕВ.

Тема 2. МЕВ у системі світового господарства і проблеми їх розвитку. Роль окремих країн у розвитку МЕВ.

Тема 3. Міжнародна торгівля товарами та послугами, основні тенденції розвитку та регулювання. Передумови й особливості участі України в міжнародній торгівлі.

Змістовий модуль 2. Міжнародний рух факторів виробництва, валютно-фінансові та інституціональні засади розвитку МЕВ в умовах міжнародної економічної інтеграції та глобалізації.

Лекції:

Тема 6. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво.

Тема 7. Міжнародна міграція робочої сили.

Тема 8. Міжнародні науково-технічні відносини.

Тема 9. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини.

Тема 10. Міжнародні кредитні відносини.

Тема 11. Міжнародні фінансові організації. Міжнародна координація валютних відносин. Регіональні організації з регулювання валютних відносин.

Тема 12. Міжнародна економічна інтеграція (МЕІ).

Тема 13. Міжнародні економічні організації у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЕВ.

Тема 14. Місце України у міжнародних економічних відносинах.

Практичні заняття:

Тема 5. Міжнародний рух капіталу. Оцінка ефективності міжнародної інвестиційної діяльності.

Тема 6. Міжнародний рух робочої сили та міжнародні науково-технічні відносини.

Тема 7. Світова валютна система і міжнародні валютно-фінансові відносини.

Семінарські заняття:

Тема 4. Сучасні тенденції розвитку міжнародної інвестиційної діяльності та міжнародного виробничого співробітництва. Місце та потенціал України.

Тема 5. Сучасні проблеми міжнародної міграції робочої сили.

Тема 6. Сучасні тенденції міжнародного науково-технічного обміну.

Тема 7. Сучасні міжнародні валютно-фінансові відносини.

Тема 8. Міжнародні інтеграційні процеси в різних частинах світу, особливості та перспективи розвитку.

Тема 9. Роль міжнародних економічних організацій у багатосторонньому економічному співробітництві і регулюванні МЕВ.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30% семестрової оцінки, модуль 2 – 30% семестрової оцінки, залік – 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL.: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленка. URL.: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ ім. П. Василенка. URL.: <http://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL.: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Державної служби статистики України www.ukrstat.gov.ua

Офіційний сайт Національного банку України www.bank.gov.ua

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України www.me.gov.ua

Офіційний сайт Організації економічного співробітництва та розвитку www.oecd.org

Офіційний сайт Світової організації торгівлі www.wto.org

Офіційний сайт Світового банку <https://worldbank.org>

Офіційний сайт ООН <https://www.un.org>